

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea unor acte normative (Codului fiscal nr.1163/1997 și Legii nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art. 38, 39, 44, 59(h), 143(1)(l), 183, 195, 199a(1)(e), 207, 226(11a) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 11 decembrie 2006, așa cum a fost modificat ultima dată prin Directiva (UE) 2022/890 a Consiliului din 3 iunie 2022.

Art. I – Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 93 se completează cu punctele 22) și 23) cu următorul cuprins:

„22) *TVA colectat* reprezintă suma TVA aferentă livrărilor de bunuri și/sau prestărilor de servicii impozabile efectuate sau care urmează a fi efectuate de subiectul impozabil înregistrat ca plătitor de TVA, precum și TVA aferentă operațiunilor pentru care subiectul impozabil este obligat la plata TVA;

23) *TVA deductibil* reprezintă suma TVA datorată sau achitată de către subiectul impozabil înregistrat ca plătitor de TVA, pentru procurările efectuate sau care urmează a fi efectuate.”

2. La articolul 96 litera b) a patra liniuță va avea următorul cuprins:

„8% – la livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a gazelor naturale, precum și la importul în recipiente și/sau livrarea gazelor lichefiate de la poziția tarifară 2711, la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale.”.

3. Articolul 101 se completează cu alineatele (1¹), (1²) și (5¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Subiecții impozabili înregistrați ca contribuabili ai TVA în Republica Moldova care procură gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale, energie electrică, energie termică ori energia utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice sau de răcire de la un vânzător care nu are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, vor înscrie la data primirii facturii/invoice-ului sau

alt document primar, suma TVA aferentă acestor mărfuri în declarația privind TVA prevăzută la art.115 alin.(1), atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil la cotele TVA conform art.96. În cazul în care mărfurile respective vor fi plasate ulterior în liberă circulație (import), , subiecții impozabili, nu vor mai înscrie importul respectiv în declarația privind TVA”.

„(1²) Subiecții impozabili înregistrați ca plătitori de TVA în Republica Moldova care sunt beneficiarii serviciilor constând în acordarea accesului la rețele de gaze naturale, la rețelele electrice ori la rețelele termice sau la rețelele de răcire, transportul și distribuția prin intermediul rețelelor respective, precum și alte prestări de servicii legate direct de acestea și cele constând în rezervare de capacitate de producere a energiei electrice când prestatorul nu are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, vor înscrie suma TVA aferentă acestor servicii în declarația privind TVA prevăzută la art.115 alin.(1), atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil la cotele TVA conform art.96.

Subiecții impozabili care nu sunt înregistrați în calitate contribuabili ai TVA în conformitate cu art.112 și care sunt beneficiarii serviciilor menționate la prezentul alineat sunt obligați să declare și să achite la buget TVA pentru serviciile respective conform art.115.”

„(5¹) Dacă depășirea sumei TVA la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a aplicat măsurile de simplificare prevăzute la articolul 101⁷ acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită TVA la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, în limitele cotei-standard a TVA, stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a TVA, stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, pentru care se aplică măsurile de simplificare prevăzute la articolul 101⁷. Restituirea TVA se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.”.

4. Codul se completează cu articolul 101⁷ cu următorul cuprins:

„**Articolul 101⁷.** Taxarea inversă aplicabilă livrărilor anumitor produse energetice

(1) Prevederile prezentului articol se aplică livrărilor de energie electrică și gaze naturale prevăzute pentru tranzacțiile desfășurate între subiecții înregistrați ca plătitori de TVA, atunci când cumpărătorul are statut de comerciant conform prevederilor alin. (3).

(2) În cazul taxării inverse nu se efectuează nicio plată de TVA între vânzător și comerciant pentru mărfurile menționate la alineatul (3). Vânzătorul are obligația să înscrie pe factura fiscală mențiunea „taxare inversă”, fără a înscrie suma TVA aferentă acestor livrări. Suma TVA aferentă acestor mărfuri, fiind calculată de comerciant și înregistrată atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil în declarația de TVA prevăzută la art.115 alin.(1) din Codul fiscal.

(3) Operațiunile pentru care se aplică mecanismul de taxare inversă sunt:

1) livrarea de energie electrică către un comerciant care are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova. În sensul prezentei litere, comerciantul reprezintă operatorul pieței de energie electrică, precum și cumpărătorul de energie electrică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) deține o licență valabilă de trading sau de furnizare a energiei electrice, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică.

b) activitate principală în ceea ce privește cumpărările de energie electrică, constă în revânzarea acesteia și al cărui consum propriu de energie electrică este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de energie electrică se înțelege un consum de maximum 1% din cantitatea procurată.

2) livrarea de gaze naturale către un comerciant care are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova. În sensul prezentei litere, comerciantul reprezintă cumpărătorul de gaze naturale care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) deține o licență pentru furnizarea gazelor naturale sau pentru tradingul de gaze naturale, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, sau este operatorul platformei de tranzacționare aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și în conformitate cu Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale.

b) activitate principală în ceea ce privește cumpărările de gaze naturale, constă în revânzarea acestora și al cărui consum propriu de gaze naturale este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de gaze naturale se înțelege un consum de maximum 1% din volumul procurat.

(4) Comercianții prevăzuți la alin.(3) depun la Serviciul Fiscal de Stat o declarație pe propria răspundere, din care să rezulte că acesta îndeplinește condiția prevăzută la alin.(3) pct.1) lit.b) și, respectiv pct.2) lit.b), în perioada ianuarie-noiembrie a anului de gestiune având un consum propriu de maximum 1% din cantitatea/volumul mărfurilor procurate. Modalitatea și condițiile de depunere a declarației se efectuează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(5) În cazul neaplicării taxării inverse, respectiv în situația în care vânzătorul emite o factură fiscală cu suma TVA pentru operațiunile prevăzute la alineatul (3) și nu înscrie mențiunea „taxare inversă” în respectiva factură fiscală, iar comerciantul a dedus suma TVA înscrisă în factura fiscală, acesta își pierde dreptul de deducere pentru achiziția respectivă. Vânzătorul, la solicitarea cumpărătorului, va emite facturi fiscale corectate, în vederea aplicării taxării inverse, respectiv a regularizării taxei pe valoarea adăugată și restituirii acesteia către cumpărător pentru livrările efectuate.

(6) În cazul în care comerciantul nu îndeplinea condițiile prevăzute la alin.(3), iar vânzătorul a emis factura fiscală pe care a înscris mențiunea „taxare inversă”, acesta va anula factura fiscală respectivă și va emite o nouă factură fiscală pe care va înscrie TVA aferentă livrării efectuate.”

5. La articolul 103 alineatul (1) punctul 18) se abrogă.

6. La articolul 104 se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) importul de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale ori importul de gaze naturale introduse de pe o navă care transportă gaze lichefiate într-o rețea de gaze naturale, importul de energie electrică, importul de energie termică ori energie utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice sau de răcire;”

7. Articolul 110:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul livrării de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale situate pe teritoriul Republicii Moldova sau prin orice rețea conectată la aceasta, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau a energiei utilizate pentru răcire prin intermediul rețelelor termice, al rețelelor de răcire către un comerciant subiect impozabil, locul livrării se consideră a fi locul în care acel comerciant subiect impozabil își are sediul pentru care se livrează bunurile ori, în absența unui astfel de sediu, locul în care acesta are domiciliul stabil sau reședința sa obișnuită. Comerciantul subiect impozabil reprezintă subiectul impozabil a cărui activitate principală, în ceea ce privește cumpărările de gaze naturale, de energie electrică, de energie termică sau de energie utilizată pentru răcire, o reprezintă revânzarea bunurilor respective și al cărui consum propriu de astfel de bunuri este neglijabil”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) În cazul livrării de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale situate pe teritoriul Republicii Moldova, sau prin orice rețea conectată la aceasta, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau a energiei utilizate pentru răcire prin intermediul rețelelor termice, al rețelelor de răcire, în situația în care unei astfel de livrări nu i se aplică alineatul (4), locul livrării reprezintă locul în care cumpărătorul utilizează și consumă efectiv bunurile. Atunci când cumpărătorul nu consumă efectiv gazele naturale, energia electrică, energia termică sau energia utilizată pentru răcire ori le consumă doar parțial, se consideră că bunurile în cauză neconsumate au fost utilizate și consumate în locul în care cumpărătorul își are sediul pentru care se livrează bunurile respective. În absența unui astfel de sediu, se consideră că acesta a utilizat și a consumat bunurile respective în locul în care își are domiciliul sau reședința obișnuită.”;

8. La articolul 111, alineatul (1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) locul unde beneficiarul este stabilit, în cazul serviciilor constând în acordarea accesului la rețele de gaze naturale, la rețelele electrice ori la rețelele termice sau la rețelele de răcire, transportul și distribuția prin intermediul rețelelor respective, precum și alte prestări de servicii legate direct de acestea și în cazul serviciilor constând în rezervare de capacitate de producere a energiei electrice;”

9. Articolul 112 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

(4¹) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova și care este beneficiarul mărfurilor, conform art. 110 alin. (4) și (5), este obligat să se înregistreze ca contribuabil al TVA înainte de a efectua procurările respective.”

10. Articolul 115 se completează cu alineatul (1³) cu următorul cuprins:

„(1³) Fiecare subiect impozabil care nu este înregistrat contribuabil al TVA care procură mărfuri menționate la art. 101 alineatul (1¹), este obligat să prezinte declarația privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală în care au avut loc procurările respective.

11. La articolul 117, alineatul (2), punctul 7) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

12. „g) În cazul în care se aplică mecanismul de taxare inversă, mențiunea „taxare inversă”;

13. La articolul 117¹ alineatul (2³) se abrogă.

Art. II. Articolul 4 din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (20⁹), (20¹⁰) și (20¹¹) cu următorul cuprins:

„(20⁹) Comerciantului de gaze naturale în sensul art.101⁷ din Codul fiscal nr.1163/1997, care pentru perioada fiscală decembrie 2025, înregistrează TVA spre deducere în perioada ulterioară mai mult de 10 milioane de lei, are dreptul de a solicita restituirea acesteia eşalonat în mărime de maxim 25% din suma TVA dedusă pentru perioada fiscală decembrie 2025, conform prevederilor Codului fiscal nr. 1163/1997.

Restituirea TVA se efectuează în modul stabilit de Guvern.

(20¹⁰) Prevederile art.93 pct.22) și pct.23), art.101 alin.(1¹), alin.(1²) alin.(5¹), art.(101⁷) din Codul fiscal și art.4 alin.(20⁹), (20¹⁰) și (20¹¹) se aplică exclusiv operațiunilor în raport cu care se aplică taxarea inversă la livrarea anumitor produse energetice, precum și în raport cu operațiunile de procurare/vânzare a energiei electrice de echilibrare.

(20¹¹) În aplicarea prevederilor privind taxarea inversă la livrarea anumitor produse energetice, orice termen, noțiune sau interpretare se va realiza în conformitate cu sensul și scopul Directivei 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată.

Art. III. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026;

(2) Guvernul și Ministerul Finanțelor, în termen de 4 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codului fiscal nr.1163/1997 și a Legii nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor de comun cu Ministerul Energiei, companiile din sectorul energetic, precum și cu suportul Secretariatului Comunității Energetice în cadrul proiectului EU4Energy.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

La 23 iunie 2022, Consiliul European a recunoscut perspectiva europeană a Republicii Moldova și a decis să-i acorde statutul de țară candidată pentru aderare la Uniunea Europeană, fapt ce determină accelerarea proceselor de armonizare aprofundată a legislației naționale, inclusiv cele ce se referă la sectorul energetic și cele în domeniul fiscal.

Astfel, prin modificările operate la Legea cu privire la energia electrică nr.107/2016 și Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, Republica Moldova a transpus parțial următoarele acte normative ale Uniunii Europene:

1. Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 211 din 14 august 2009, în varianta adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr.2011/02/MC-EnC din 6 octombrie 2011;

2.Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 280 din 28 octombrie 2017, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2022/01/MC-EnC din 30 septembrie 2022;

3.Regulamentul (CE) nr.715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1775/2005, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 211 din 14 august 2009, în varianta adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr.2011/02/MC-EnC, și modificat prin Regulamentul (CE) nr.2022/1032 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 iunie 2022 privind modificarea Regulamentelor (CE) nr.2017/1938 și nr.715/2009, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 173 din 30 iunie 2022, în varianta adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr.2022/01/MC-EnC din 30 septembrie 2022;

4.Regulamentul (UE) nr.2017/460 al Comisiei din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 72 din 17 martie 2017, în varianta adaptată și adoptată prin

Decizia Grupului Permanent de Nivel Înalt al Comunității Energetice nr.2018/07/PHLG-EnC din 28 noiembrie 2018;

5.Regulamentul (UE) nr.1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 326 din 8 decembrie 2011, în varianta adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr.2018/10/MC-EnC din 29 noiembrie 2018

6.Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 211 din 14 august 2009;

7.Regulamentul (CE) 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) 1228/2003, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 211 din 14 august 2009;

8.Directiva 2005/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 ianuarie 2006 privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 33 din 4 februarie 2006;

9.Regulamentul (UE) nr.1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 326 din 8 decembrie 2011.

Armonizarea actelor menționate supra, precum și aprobarea Regulilor pieței energiei electrice prin Hotărârea ANRE nr.283/2020 și a Regulilor pieței gazelor naturale prin Hotărârea ANRE nr.534/2019, asigură existența cadrului legal armonizat necesar pentru dezvoltarea pieței energiei electrice și de gaze naturale și integrarea într-o piață de energie electrică și gaze naturale competitivă.

Cu toate acestea, pentru a asigura o funcționare dinamică, eficientă și transparentă a pieței de energie electrică și gaze naturale, este imperativ să se realizeze o armonizare completă atât a legislației energetice, cât și a celei fiscale. O astfel de abordare sinergică va contribui la eliminarea obstacolelor în tranzacțiile transfrontaliere cu gaz natural și energie electrică și va facilita accesul tuturor participanților la piață în condiții echitabile, dezvoltând tranzacțiile interne, precum și interconectarea pieței naționale cu cea europeană.

Pentru a asigura neutralitatea și o aliniere a legislației naționale la acquis-ul comunitar, precum și pentru a asigura funcționarea corectă a pieței naționale de gaz natural și energie electrică, este imperativă revizuirea cadrului fiscal în domeniul TVA aplicabil operațiunilor cu energie electrică și gaze naturale, precum și cel aplicabil serviciilor de transport de gaz natural și electricitate și cele legate de acordarea accesului la rețelele de electricitate și de gaze naturale. În acest sens, se impune armonizarea legislației naționale privind TVA cu prevederile Directivei 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, în vederea eliminării incongruențelor existente, îmbunătățirea mediului concurențial și a climatului de afaceri și pentru crearea unei economii de piață reale, durabile și deschise spre exterior.

Concluzionând, menționăm că temeiul legal al prezentului proiect de lege este transpunerea art. 38, 39, 44, 59(h), 143(1)(l), 195, 199a(1)(a), (e) și (f), 207, 226(11a) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 11 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, Codul fiscal conține următoarele reglementări cu referire la sectorul energetic:

1. Energie electrică:

- Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere energia electrică importată și livrată către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice și energia electrică importată de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, importul energiei electrice de echilibrare, cu excepția serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice
- Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere energia electrică pentru bunurile cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea;
- Livrarea energiei electrice se consideră livrare de mărfuri;
- Locul livrării energiei electrice se consideră locul primirii lor.

2. Gaze naturale

- Cota redusă a TVA în mărime de 8% – la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, atât la cele importate, cât și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale;
- Livrarea gazului se consideră livrare de mărfuri;
- Locul livrării gazului se consideră locul primirii lor.

În tabelul de mai jos este prezentat sumarul prevederilor menționate supra și normele ce se regăsesc în legislația Uniunii Europene.

	Codul fiscal al RM		Directiva 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al TVA
	Gaze naturale	Energia electrică	
Import	8%	Scutit de TVA fără drept de deducere	Scutirea de TVA cu drept de deducere
Livrări transfrontaliere	Nu se aplică	Nu se aplică	Taxarea inversă
Producere/ Livrări interne	8%	20% / scutit cu drept de deducere pentru consumatorii casnici	Posibilitatea de a aplica cote reduse, nu mai mică de 5%, Posibilitatea de a aplica taxarea inversă
Locul livrării	Locul primirii	Locul primirii	Sediul comerciantului persoană impozabilă

			Alte cazuri: locul în care cumpărătorul utilizează și consumă efectiv bunurile
--	--	--	--

O barieră semnificativă în calea liberalizării complete a pieței energetice este reprezentată de regimul fiscal disproporționat aplicat energiei electrice. În prezent, impozitarea energiei electrice variază în funcție de destinația acesteia (consum comercial vs. consum casnic) și de proveniență (import vs. producție locală), creând distorsiuni semnificative ale pieței și făcând imposibilă tranzacționarea pe piața liberă a energiei electrice, atât pentru cumpărător cât și pentru vânzător, întrucât aceștia nu cunosc la etapa de tranzacționare proveniența și destinația energiei electrice.

În prezent, regimul diferențiat de aplicare a TVA pe întreg lanțul valoric al energiei electrice și a gazelor naturale nu numai că contravine prevederilor Directivei 2006/112/CE, dar generează și distorsiuni semnificative ale pieței, împiedicând dezvoltarea unei concurențe loiale și a unei piețe energetice integrate. Aceste disfuncționalități fiscale reprezintă un obstacol major în calea liberalizării complete a sectorului energetic.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Creșterea liberalizării sectorului gazelor și energiei electrice, a evidențiat necesitatea revizuirii reglementărilor actuale în materie de TVA privind locul de livrare a acestor bunuri și locul de prestare a unor servicii, în vederea modernizării și simplificării funcționării sistemului TVA, pentru a preveni denaturarea concurenței, pentru a evita dubla impozitare sau neimpozitare și pentru a realiza o piață a energiei electrice și de gaze naturale fără bariere legate de regimul TVA, motive pentru care se propun următoarele intervenții:

1. Clarificarea conceptelor de TVA colectat și deductibil: Având în vedere utilizarea noțiunilor respective în cadrul conceptului de taxare inversă, în proiectul de lege se propune precizarea în mod explicit a definițiilor de TVA colectat și deductibil pentru a asigura o interpretare uniformă a legislației.

2. Introducerea regimului special pentru importurile și livrările de gaze naturale prin rețele de gaze naturale și de energie electrică, potrivit căruia locul livrării de gaze prin rețelele de gaze naturale și a energiei electrice, înainte ca bunurile să ajungă în etapa finală de consum, trebuie să fie locul în care clientul și-a stabilit sediul activității economice. Livrarea de energie electrică și de gaze naturale în etapa finală, adică de la comercianți și distribuitori către consumatorul final, se impozitează la locul unde clientul utilizează și consumă efectiv bunurile.

3. Reglementări privind locul livrării de energie electrică și gaze naturale: Se precizează locul livrării pentru operațiunile cu energie electrică și gaze naturale, în conformitate cu legislația europeană, și anume:

- în cazul livrărilor către un comerciant subiect impozabil, locul livrării se consideră a fi locul în care acel comerciant subiect impozabil își are sediul pentru care se livrează bunurile ori, în absența unui astfel de sediu, locul în care acesta are domiciliul stabil sau reședința sa obișnuită;

- în alte situații decât cea menționată mai sus locul livrării reprezintă locul în care cumpărătorul utilizează și consumă efectiv bunurile. Atunci când cumpărătorul nu consumă efectiv gazele naturale, energia electrică, energia termică sau energia utilizată pentru răcire ori le consumă doar parțial, se consideră că bunurile în cauză neconsumate au fost utilizate și consumate în locul în care cumpărătorul își are sediul pentru care se livrează bunurile respective. În absența unui astfel de sediu, se consideră că acesta a utilizat și a consumat bunurile respective în locul în care își are domiciliul sau reședința obișnuită.

Livrarea de gaze naturale prin rețelele de gaze naturale și livrarea de energie electrică sunt impozitate la locul de stabilire al clientului. Prin urmare, este necesar ca pentru a evita dubla impozitare, **importul de astfel de produse să fie scutit de TVA** cu drept de deducere.

4. Reglementări privind locul prestării serviciilor: Se precizează că loc prestării serviciilor constând în acordarea accesului la rețele de gaze naturale, la rețelele electrice ori la rețelele termice sau la rețelele de răcire, transportul și distribuția prin intermediul rețelelor respective, precum și alte prestări de servicii legate direct de acestea și cele constând în rezervare de capacitate de producere a energiei electrice când prestatorul nu are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, este locul unde beneficiarul este stabilit sau își are domiciliul stabil ori reședința obișnuită.

5. **Implementarea mecanismului de taxare inversă pentru livrările de energie electrică și de gaze naturale:** Proiectul de lege prevede introducerea unui nou mecanism de taxare inversă cu TVA pentru operațiunile de procurare (inclusiv din afara teritoriului Republicii Moldova) și livrare a energiei electrice și a gazelor naturale către comercianți, astfel cum sunt definiți în proiectul de lege, precum și pentru prestările de servicii constând în rezervare de capacitate de producere a energiei electrice și pentru serviciile legate de acordarea accesului la orice tip de rețea de energie electrică și de gaze naturale, cu scopul de a simplifica procedurile de declarare și plată a TVA.

Acest mecanism, prevăzut de Directiva 2006/112/CE, simplifică în mod semnificativ procedurile fiscale pentru operatorii din sector. În cazul tranzacțiilor transfrontaliere, acest mecanism elimină sarcinile administrative disproporționate pentru operatorii din sector. La nivel național, prin acest mecanism se elimină plata TVA de către comerciant către vânzător, echivalând cu plata TVA la bugetul de stat.

La nivel național, mecanismul taxării inverse se aplică numai în situația în care atât vânzătorul cât și cumpărătorul sunt înregistrați ca plătitori de TVA.

Prin acest mecanism, vânzătorul nu înscrie suma TVA în factura fiscală aferentă acestor mărfuri, inclusiv pentru avansuri, aceasta fiind calculată de comerciant și înregistrată atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil în declarația de TVA. Vânzătorul are obligația să înscrie pe factura fiscală mențiunea ”taxare inversă”. Colectarea TVA la nivelul TVA deductibil este asimilată cu plata TVA de către vânzător.

Mecanismul taxării inverse nu se aplică dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute în legislație, caz în care TVA aferentă energiei electrice și gaze naturale va fi colectată de către vânzător, respectiv la livrarea către consumatorii finali, fie casnici fie noncasnici.

6. **Definirea comerciantului în contextul aplicării mecanismului taxării inverse la livrările interne de gaze naturale și de energie electrică.** Conform proiectului propus

comerciant în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale este atât operatorul platformei de tranzacționare cu gaze naturale și operatorul pieței de energie electrică cât și o entitate care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

1) **Licență:** Deține o licență valabilă de furnizare a energiei electrice sau a gazelor naturale, eliberată de autoritatea competentă (Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică).

2) **Activitate principală:** Are ca activitate principală cumpărarea și revânzarea de energie electrică sau gaze naturale.

3) **Consum propriu neglijabil:** Consumul propriu de energie sau gaze naturale nu depășește 1% din cantitatea totală achiziționată.

4) **Înregistrare TVA:** Este înregistrat ca plătitor de TVA.

7. Acordarea dreptului de restituire a TVA în cazul livrărilor în cadrul măsurilor de simplificare (taxarea inversă). Proiectul prevede acordarea dreptului de restituire TVA în cazul operatorilor economici care aplică mecanismul taxării inverse. Mărimea restituirii urmează a fi realizată în limitele cotei-standard a TVA, sau cotei reduse a TVA, înmulțite cu valoarea livrării, pentru care se aplică măsurile de simplificare (taxarea inversă).

8. Beneficiile introducerii acestor modificări sunt următoarele:

- **Armonizarea cu legislația europeană:** Aducerea legislației naționale în acord cu acquis-ul comunitar va facilita integrarea pieței energetice moldovenești în piața unică europeană, va preveni denaturarea concurenței și va fi evitată dubla impozitare sau neimpozitare.

- **Simplificarea procedurilor fiscale:** Introducerea mecanismului de taxare inversă va reduce sarcina administrativă pentru participanții pieței energetice și va contribui la creșterea gradului de conformare.

- **Stimularea competiției:** Un cadru fiscal clar și predictibil va stimula competiția pe piața energiei electrice și a gazelor naturale, în beneficiul consumatorilor.

Prezentul proiect de lege prevede armonizarea legislației fiscale în domeniul TVA în ceea ce privește normele referitoare la locul livrării/locul prestării și obligații ale operatorilor din sectorul gazelor naturale și energiei electrice, fără a viza modificarea cotelor de impozitare cu TVA pentru livrările de gaz natural și energie electrică sau pentru prestările de servicii de transport al acestor bunuri sau de acordare a accesului la rețeaua de energie electrică sau la cea de gaze naturale. Prin aceste reglementări se evită astfel orice denaturare a concurenței între țări și va facilita tranzacțiile transfrontaliere.

Este de menționat că, în vederea implementării dispozițiilor menționate supra, urmează a fi efectuate modificări la Codul fiscal nr.1163/1997 și la Legea nr.1417/1997 de punere în aplicare a Titlului III al Codului fiscal.

În același timp, proiectul prevede că comerciantului de gaze naturale în sensul art.101⁷ din Codul fiscal nr.1163/1997, care pentru perioada fiscală decembrie 2025, înregistrează TVA spre deducere în perioada ulterioară mai mult de 10 milioane de lei, are dreptul de a solicita restituirea acesteia eșalonat în mărime de maxim 25% din suma TVA dedusă pentru perioada fiscală decembrie 2025, conform prevederilor Codului fiscal nr. 1163/1997.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Au fost analizate următoarele opțiuni de intervenție și impactul potențial al acestora:

1. Menținerea status quo (lipsa intervențiilor):

Consecințe: Imposibilitatea dezvoltării unei piețe energetice competitive și eficiente, risipă de resurse investite în armonizarea legislației energetice cu acquis-ul comunitar și perpetuarea unor inegalități fiscale în sector, cu efecte negative asupra securității pieței energetice și oferirea celui mai competitiv preț la produsele energetice.

2. Armonizarea completă a reglementărilor TVA aferente produselor energetice:

Consecințe: Implementarea imediată a acestei opțiuni ar putea avea implicații sociale semnificative, în special asupra anumitor categorii de consumatori. O analiză detaliată a impactului social și dezvoltarea unor măsuri de protecție socială adecvate ar necesita un studiu aprofundat și ar întârzia implementarea proiectului și atingerea obiectivului de dezvoltare a pieței energetice.

Opțiunea reținută:

S-a optat pentru o abordare graduală, concentrându-se în această etapă pe introducerea mecanismului de taxare inversă și modificarea regulilor privind locul livrării, în conformitate cu normele UE. Această soluție permite:

1. *Eliminarea barierelor fiscale:* Creează un mediu de afaceri mai favorabil pentru operatorii din sectorul energetic.

2. *Alinierea la legislația UE:* Aduce legislația națională în acord cu acquis-ul comunitar, facilitând integrarea pieței energetice moldovenești.

3. *Simplificarea procedurilor fiscale:* Reduce costurile administrative pentru operatorii economici.

Armonizarea prevederilor referitoare la cotele de TVA aplicabile produselor energetice va fi analizată într-un exercițiu legislativ ulterior, ținând cont de impactul social și economic al acestei măsuri.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de lege implică doar intervenții în atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat în partea ce ține de recepționarea declarației pe propria răspundere din care să rezulte că îndeplinește condiția privind activitatea principală, precum și să publice lista pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Deoarece proiectul nu prevede modificarea cotelor de impozitare cu TVA a produselor energetice, ci modalitatea în care TVA se percepe la buget, se constată lipsa unui impact financiar direct asupra veniturilor bugetare.

În procesul de import/producere a unor mărfuri suma TVA care se încasează efectiv la buget corespunde cu produsul dintre cota TVA și prețului mărfurilor vândute către consumatorul final.

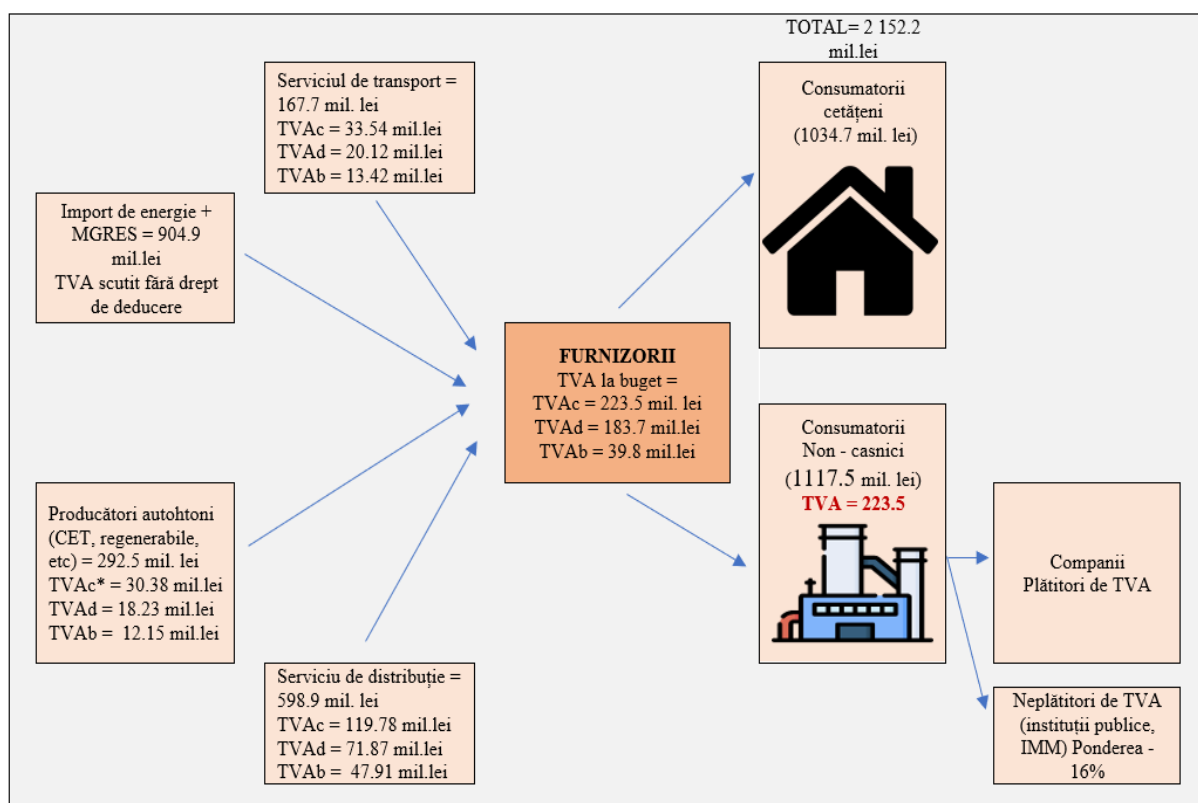
Atunci când unui subiect impozabil înregistrat ca plătitor de TVA în Republica Moldova îi sunt prestate servicii de către o persoană stabilită în afara Republicii Moldova, mecanismul de taxare inversă ar trebui să se aplice în mod obligatoriu, asigurând astfel impozitarea la locul consumului, respectiv în Republica Moldova.

În cadrul regimului general de impozitare cu TVA, fiecare participant în lanțul valoric al unor mărfuri achită suma TVA pe valoarea adăugată a acestuia, astfel încât suma TVA achitată de fiecare participant corespunde cu suma TVA achitată efectiv către buget (produsul dintre cota TVA și prețului mărfurilor vândute către consumatorul final).

Astfel, în cadrul mecanismului de taxare inversă, colectarea TVA se realizează în cadrul ultimei verigi, atunci când marfa se vinde către consumator. În baza concluziilor teoretice bazat pe principiile de aplicarea a TVA se constată lipsa impactului bugetar.

În baza datelor furnizate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică se prezintă mai jos calculul empiric al încasărilor la buget în regimul general de impozitare și cel al taxării inverse pe sectorul energiei electrice, care demonstrează lipsa impactului bugetar.

I. Schema regimului general actual al TVA aplicat sectorului energiei electrice

TVAc = TVA colectat

TVAd = TVA deductibil

TVAb = TVA la buget

TVAc* - a fost determinat ținând cont de proporția livrărilor către consumatorii casnici (Scutit de TVA cu drept de deducere) și companii (TVA – 20%)

Sursa datelor: RAPORTUL ANRE DE MONITORIZARE A PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ – TRIMESTRUL II 2024

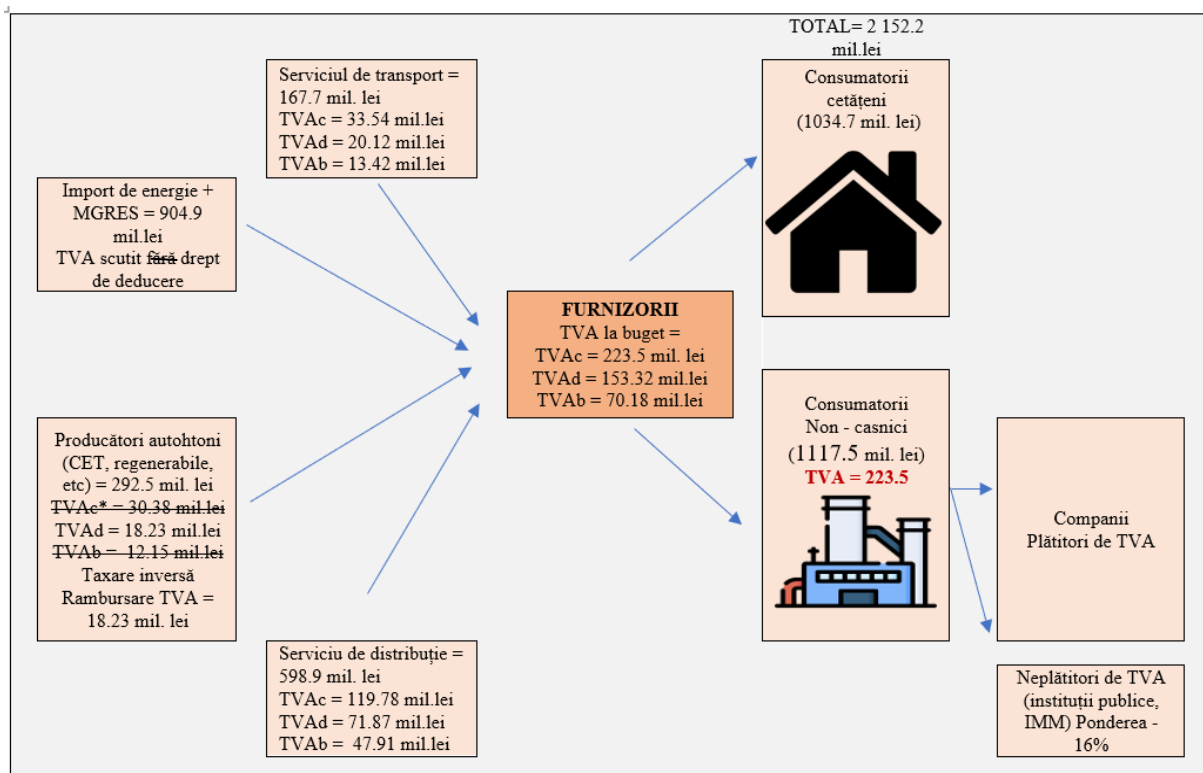
TVAd – în modelul de mai sus, pentru producători, furnizori și transportatori a fost stabilit la nivelul de 60% din TVAc. Indiferent care ar fi această valorile respective aceasta nu ar influența veniturilor bugetare, pentru că este TVA deductibil.

Încasări bugetare în sistemul general de impozitare

TVA achitat la buget de:

1. Furnizorii producătorilor	= 18.23 mil.lei (corespunde cu TVAd la producători)
2. Producători	= 12.15 mil.lei
3. Furnizorii distribuitorilor	= 71.87 mil.lei (corespunde cu TVAd la distribuitori)
4. Distribuitori	= 47.91 mil.lei
5. Furnizorii transportatorului	= 20.12 mil.lei (corespunde cu TVAd la transportator)
6. Transportator	= 13.42 mil.lei
7. Furnizori energie electrice	= 39.80 mil.lei
Total la buget	= 223.5 mil.lei (ceea ce corespunde cu suma TVA către consumatori)

II. Schema mecanismului de taxare inversă aplicat sectorului energiei electrice

TVAc = TVA colectat

TVAd = TVA deductibil

TVAb = TVA la buget

TVAc* - a fost determinat ținând cont de proporția livrărilor către cetățeni (Scutit de TVA cu drept de deducere) și companii (TVA – 20%)

Sursa datelor: RAPORTUL ANRE DE MONITORIZARE A PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ – TRIMESTRUL II 2024

TVAd – în modelul de mai sus, pentru producători, furnizori și transportatori a fost stabilit la nivelul de 60% din TVAc. Indiferent care ar fi această valorile respective aceasta nu ar influența veniturilor bugetare, pentru că este TVA deductibil.

Încasări bugetare în sistemul taxare inversă

TVA achitat la buget de:

1. Furnizorii producătorilor	= 18.23 mil.lei (corespunde cu TVAd la producători)
2. Rambursare producători	= -18.23 mil.lei
3. Furnizorii distribuitorilor	= 71.87 mil.lei (corespunde cu TVAd la distribuitori)
4. Distribuitori	= 47.91 mil.lei
5. Furnizorii transportatorului	= 20.12 mil.lei (corespunde cu TVAd la transportator)
6. Transportator	= 13.42 mil.lei
7. Furnizori energie electrice	= 70.18 mil.lei
Total la buget	= 223.5 mil.lei (ceea ce corespunde cu suma TVA către consumator și cu suma TVA achitată în regimul general de impozitare)

Modelul de analiză de mai sus face abstracție de prezența tuturor operatorilor pe piața energetică, în special comercianții, prezența cărora în mijlocul lanțului valoric nu influențează încasările la buget din TVA.

Conform analizei menționate supra se constată că pe întregul lanț valoric de import, producere, și furnizare a energiei electrice, indiferent de regimul TVA aplicat (general sau taxarea inversă) se obține aceleași încasări bugetare (223.5 mil. lei). Aceleași rezultate sunt obținute și în cazul livrărilor gazelor naturale.

Este de menționat că modelul prezentat mai sus se bazează pe o abordare macroeconomică la nivelul sectorului energetic, fără a analiza situația fiecărei întreprinderi în domeniul energetic (peste 200 de întreprinderi). Astfel, în cazul în care o întreprindere înregistrează o acumulare a sumei TVA deductibile ce depășește suma TVA colectată, ca urmare a lipsei solicitării de rambursare a TVA sau a lipsei dreptului de solicitare a TVA, urmare a introducerii taxării inverse, aceste sume vor diminua sumele TVA spre plată la buget (în mod indirect se va produce rambursarea sumelor TVA respective).

Cu toate acestea, în contextul armonizării legislației fiscale cu reglementările UE, se va introduce principiul neutralității fiscale în ceea ce privește TVA, și anume legislația fiscală urmează să prevadă dreptul la rambursare a TVA în toate cazurile, acestea fiind resursele financiare ale întreprinderii, fapt pentru care se constată că acesta nu este un impact bugetar.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Liberalizarea și dezvoltarea pieței libere a energiei aduce după sine o serie de transformări semnificative în sectorul privat, și anume:

- **Creșterea competiției:** Deschiderea pieței va stimula competiția între furnizorii de energie, care vor oferi prețuri competitive și la o gamă mai largă de oferte pentru consumatori.

• Inovație și eficiență: Pentru a rămâne competitive, companiile din sectorul energetic vor investi în tehnologii noi pentru a-și îmbunătăți eficiența operațională. • Apariția de noi jucători: Liberalizarea pieței va facilita intrarea pe piață a unor noi actori, ceea ce va duce la o diversificare a surselor de energie și la o mai mare flexibilitate a sistemului energetic. • Stimularea investițiilor: Cererea crescută de energie și competiția acerbă va atrage investiții în sectorul energetic, contribuind la dezvoltarea economică. • Flexibilitate în contractarea energiei: Companiile vor obține o mai mare flexibilitate în contractarea energiei, putând alege între diferite tipuri de contracte și furnizori.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu se aplică
4.5. Impactul asupra mediului Liberalizarea pieței energiei va avea un impact pozitiv asupra mediului, și anume: • Promovarea energiilor regenerabile: Competiția pe piață va încuraja investițiile în surse de energie regenerabile. Aceste surse au un impact asupra mediului semnificativ mai mic decât combustibilii fosili. • Eficiență energetică: Pentru a rămâne competitive, companiile din sectorul energetic vor fi stimulate să îmbunătățească eficiența operațională, ceea ce va duce la reducerea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră. • Inovație tehnologică: Liberalizarea va încuraja dezvoltarea de noi tehnologii energetice mai puțin poluante și cu un impact redus asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu se aplică
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Prin prezentul proiect de lege se transpune parțial art. 38, 39, 44, 59(h), 143(1)(l), 195, 199a(1)(e), 207, 226(11a) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 11 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare. Transpunerea integrală se va efectua la inițiativa Ministerului Finanțelor în cadrul proceselor de transpunere a aquis-ului.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Prin prezentul proiect de lege se transpune art. 38, 39, 44, 59(h), 143(1)(l), 183, 195, 199a(1)(e), 207, 226(11a) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun

al taxei pe valoarea adăugată, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 11 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

Proiectul de lege are drept obiectiv armonizarea legislației fiscale în partea ce ține de aplicarea regimului special pentru livrările de gaz natural prin rețelele de gaze naturale și de energie electrică în vederea prevenirii denaturării concurenței și evitării dublei impozitări sau dublei neimpozitări în tranzacțiile transfrontaliere din sectorul gazelor naturale și energiei electrice. ,

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparent în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul National Anticorupție. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție. Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 în procesul desfășurării procesului de avizare.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

După adoptarea prezentului proiect de lege vor fi necesare ajustarea hotărârilor de Guvern în domeniul TVA și ajustarea actelor normative ale Ministerului Finanțelor și Serviciului Fiscal de Stat.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul de lege implică doar intervenții în atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat în partea ce ține de recepționarea declarației pe propria răspundere din care să rezulte că îndeplinește condiția privind activitatea principală, precum și să publice lista pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat.

Ministru

Victoria BELOUS

Tabelul comparativ
la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (Codului fiscal nr.1163/1997 și Legii nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal)

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Codul fiscal nr.1163/1997		
Articolul 93 În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni: 1) Taxă pe valoarea adăugată (în continuare – T.V.A.) – impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova. [...]	Articolul 93 se completează cu punctele 22) și 23) cu următorul cuprins: „22) TVA colectat reprezintă TVA aferentă livrărilor de bunuri și/sau prestărilor de servicii impozabile efectuate sau care urmează a fi efectuate de subiectul impozabil înregistrat ca plătitor de TVA, precum și TVA aferentă operațiunilor pentru care subiectul impozabil este obligat la plata TVA; 23) TVA deductibil reprezintă suma totală a TVA datorate sau achitate de către un subiect impozabil înregistrat ca plătitor de TVA, pentru procurările efectuate sau care urmează a fi efectuate.”	Articolul 93 În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni: 1) Taxă pe valoarea adăugată (în continuare – T.V.A.) – impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova. [...] 22) <i>TVA colectat reprezintă TVA aferentă livrărilor de bunuri și/sau prestărilor de servicii impozabile efectuate sau care urmează a fi efectuate de subiectul impozabil înregistrat ca plătitor de TVA, precum și TVA aferentă operațiunilor pentru care subiectul impozabil este obligat la plata TVA;</i> 23) <i>TVA deductibil reprezintă suma totală a TVA datorate sau achitate de către un subiect impozabil înregistrat ca plătitor de TVA, pentru procurările efectuate sau care urmează a fi efectuate.</i>
Articolul 96 b) cote reduse în mărime de : [...] - 8% – la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, atît la cele importate, cît și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale;	La articolul 96 litera b) a patra liniuță va avea următorul cuprins: „8% – la livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a gazelor naturale, precum și la importul în recipiente și/sau livrarea gazelor lichefiate de la poziția tarifară 2711, la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale.”.	Articolul 96 b) cote reduse în mărime de : [...] -8% – la livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a gazelor naturale, precum și la importul în recipiente și/sau livrarea gazelor lichefiate de la poziția tarifară 2711, la serviciile de transport și de distribuție a gazelor natural.
Articolul 101 (1) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.a), c), e) și f) sunt obligați să declare, conform art.115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114, suma TVA, care se	Articolul 101 se completează cu alineatele (1 ¹), (1 ²) și (5 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) Subiecții impozabili înregistrați ca plătitori de TVA în Republica Moldova care procură gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale, energie electrică,	Articolul 101 (1) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.a), c), e) și f) sunt obligați să declare, conform art.115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114, suma TVA, care se determină ca diferență dintre sumele TVA achitate sau

determină ca diferență dintre sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, inclusiv sumele TVA calculate pentru serviciile de import, și sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv TVA la valorile materiale importate), precum și sumele TVA calculate pentru serviciile de import, folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de deducere conform art.102. Subiecții impozabili care nu sunt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA în conformitate cu art.112 și importă servicii sunt obligați să declare și să achite la buget TVA pentru serviciile respective conform art.115.	energie termică ori energia utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice sau de răcire de la un vânzător care nu are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, anterior importului, vor înscrie suma TVA aferentă acestor mărfuri în declarația privind TVA prevăzută la art.115 alin.(1), atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil. La momentul importului, subiecții impozabili nu vor înscrie importul respectiv în declarația privind TVA.”. „(1²) Subiecții impozabili înregistrați ca plătitori de TVA în Republica Moldova care sunt beneficiarii serviciilor constând în acordarea accesului la rețele de gaze naturale, la rețelele electrice ori la rețelele termice sau la rețelele de răcire, transportul și distribuția prin intermediul rețelelor respective, precum și alte prestări de servicii legate direct de acestea și cele constând în rezervare de capacitate de producere a energiei electrice când prestatorul nu are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, vor înscrie suma TVA aferentă acestor servicii în declarația privind TVA prevăzută la art.115 alin.(1), atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil. Subiecții impozabili care nu sunt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA în conformitate cu art.112 și importă serviciile menționate la prezentul alineat sunt obligați să declare și să achite la buget TVA pentru serviciile respective conform art.115.” „(5¹) Dacă depășirea sumei TVA la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a aplicat măsurile de simplificare prevăzute la articolul 1017 acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită TVA la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, în limitele cotei-standard a TVA, stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a TVA, stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, pentru care se aplică măsurile de simplificare prevăzute la articolul 1017. Restituirea TVA se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.”.	ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, inclusiv sumele TVA calculate pentru serviciile de import, și sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv TVA la valorile materiale importate), precum și sumele TVA calculate pentru serviciile de import, folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de deducere conform art.102. Subiecții impozabili care nu sunt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA în conformitate cu art.112 și importă servicii sunt obligați să declare și să achite la buget TVA pentru serviciile respective conform art.115. <i>(1¹) Subiecții impozabili înregistrați ca plătitori de TVA în Republica Moldova care procură gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale, energie electrică, energie termică ori energia utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice sau de răcire de la un vânzător care nu are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, anterior importului, vor înscrie suma TVA aferentă acestor mărfuri în declarația privind TVA prevăzută la art.115 alin.(1), atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil. La momentul importului, subiecții impozabili nu vor înscrie importul respectiv în declarația privind TVA.</i> <i>(1²) Subiecții impozabili înregistrați ca plătitori de TVA în Republica Moldova care sunt beneficiarii serviciilor constând în acordarea accesului la rețele de gaze naturale, la rețelele electrice ori la rețelele termice sau la rețelele de răcire, transportul și distribuția prin intermediul rețelelor respective, precum și alte prestări de servicii legate direct de acestea și cele constând în rezervare de capacitate de producere a energiei electrice când prestatorul nu are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, vor înscrie suma TVA aferentă acestor servicii în declarația privind TVA prevăzută la art.115 alin.(1), atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil.</i> <i>Subiecții impozabili care nu sunt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA în conformitate cu art.112 și importă serviciile menționate la prezentul alineat sunt obligați să declare și să achite la buget TVA pentru serviciile respective conform art.115.</i>
---	--	---

		(5¹) Dacă depășirea sumei TVA la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a aplicat măsurile de simplificare prevăzute la articolul 101⁷ acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită TVA la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, în limitele cotei-standard a TVA, stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a TVA, stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, pentru care se aplică măsurile de simplificare prevăzute la articolul 101⁷. Restituirea TVA se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.
Titlul III Capitolul 3 [...]	În Titlul III, Capitolul 3 se completează cu articolul 101⁷ cu următorul cuprins: „Articolul 101⁷. Taxarea inversă aplicabilă livrărilor anumitor produse energetice: (1) Prevederile prezentului articol se aplică livrărilor de energie electrică și gaze naturale prevăzute pentru tranzacțiile desfășurate între subiecții înregistrați ca plătitori de TVA, atunci când cumpărătorul are statut de comerciant conform prevederilor alin. (3). (2) În cazul taxării inverse nu se efectuează nicio plată de TVA între vânzător și comerciant pentru mărfurile menționate la alineatul (3). Vânzătorul are obligația să înscrie pe factura fiscală mențiunea „taxare inversă”, fără a înscrie suma TVA aferentă acestor livrări. Suma TVA aferentă acestor mărfuri, fiind calculată de comerciant și înregistrată atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil în declarația de TVA prevăzută la art.115 alin.(1) din Codul fiscal. (3) Operațiunile pentru care se aplică mecanismul de taxare inversă sunt: 1) livrarea de energie electrică către un comerciant care are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova. În sensul prezentei litere, comerciantul reprezintă operatorul pieței de energie	Articolul 101⁷. Taxarea inversă aplicabilă livrărilor anumitor produse energetice: (1) Prevederile prezentului articol se aplică livrărilor de energie electrică și gaze naturale prevăzute pentru tranzacțiile desfășurate între subiecții înregistrați ca plătitori de TVA, atunci când cumpărătorul are statut de comerciant conform prevederilor alin. (3). (2) În cazul taxării inverse nu se efectuează nicio plată de TVA între vânzător și comerciant pentru mărfurile menționate la alineatul (3). Vânzătorul are obligația să înscrie pe factura fiscală mențiunea „taxare inversă”, fără a înscrie suma TVA aferentă acestor livrări. Suma TVA aferentă acestor mărfuri, fiind calculată de comerciant și înregistrată atât ca TVA colectat, cât și ca TVA deductibil în declarația de TVA prevăzută la art.115 alin.(1) din Codul fiscal. (3) Operațiunile pentru care se aplică mecanismul de taxare inversă sunt: 1) livrarea de energie electrică către un comerciant care are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova. În sensul prezentei litere, comerciantul reprezintă operatorul pieței de energie electrică, precum și cumpărătorul de energie electrică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

	electrică, precum și cumpărătorul de energie electrică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) deține o licență valabilă de trading sau de furnizare a energiei electrice, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică. b) activitate principală în ceea ce privește cumpărările de energie electrică, constă în revânzarea acesteia și al cărui consum propriu de energie electrică este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de energie electrică se înțelege un consum de maximum 1% din cantitatea procurată. 2) livrarea de gaze naturale către un comerciant care are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova. În sensul prezentei litere, comerciantul reprezintă cumpărătorul de gaze naturale care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) deține o licență pentru furnizarea gazelor naturale sau pentru tradingul de gaze naturale, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, sau este operatorul platformei de tranzacționare aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și în conformitate cu Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale. b) activitate principală în ceea ce privește cumpărările de gaze naturale, constă în revânzarea acestora și al cărui consum propriu de gaze naturale este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de gaze naturale se înțelege un consum de maximum 1% din volumul procurat. (4) Comercianții prevăzuți la alin.(3) depun la Serviciul Fiscal de Stat o declarație pe propria răspundere, din care să rezulte că acesta îndeplinește condiția prevăzută la alin.(3) pct.1) lit.b) și, respectiv pct.2) lit.b), în perioada ianuarie-noiembrie a anului de gestiune având un consum propriu de maximum 1% din cantitatea/volumul mărfurilor procurate. Modalitatea și condițiile de depunere a declarației se efectuează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor. (5) În cazul neaplicării taxării inverse, respectiv în situația în care vânzătorul emite o factură fiscală cu suma	c) deține o licență valabilă de trading sau de furnizare a energiei electrice, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică. d) activitate principală în ceea ce privește cumpărările de energie electrică, constă în revânzarea acesteia și al cărui consum propriu de energie electrică este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de energie electrică se înțelege un consum de maximum 1% din cantitatea procurată. 2) livrarea de gaze naturale către un comerciant care are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova. În sensul prezentei litere, comerciantul reprezintă cumpărătorul de gaze naturale care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: c) deține o licență pentru furnizarea gazelor naturale sau pentru tradingul de gaze naturale, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, sau este operatorul platformei de tranzacționare aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și în conformitate cu Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale. d) activitate principală în ceea ce privește cumpărările de gaze naturale, constă în revânzarea acestora și al cărui consum propriu de gaze naturale este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de gaze naturale se înțelege un consum de maximum 1% din volumul procurat. (4) Comercianții prevăzuți la alin.(3) depun la Serviciul Fiscal de Stat o declarație pe propria răspundere, din care să rezulte că acesta îndeplinește condiția prevăzută la alin.(3) pct.1) lit.b) și, respectiv pct.2) lit.b), în perioada ianuarie-noiembrie a anului de gestiune având un consum propriu de maximum 1% din cantitatea/volumul mărfurilor procurate. Modalitatea și condițiile de depunere a declarației se efectuează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor. (5) În cazul neaplicării taxării inverse, respectiv în situația în care vânzătorul emite o factură fiscală cu suma TVA pentru operațiunile prevăzute la alineatul (3) și nu înscrie mențiunea „taxare inversă” în respectiva factură fiscală, iar comerciantul a dedus suma TVA înscrisă în factura fiscală,
--	--	--

	TVA pentru operațiunile prevăzute la alineatul (3) și nu înscrie mențiunea „taxare inversă” în respectiva factură fiscală, iar comerciantul a dedus suma TVA înscrisă în factura fiscală, acesta își pierde dreptul de deducere pentru achiziția respectivă. Vânzătorul, la solicitarea cumpărătorului, va emite facturi fiscale corectate, în vederea aplicării taxării inverse, respectiv a regularizării taxei pe valoarea adăugată și restituirii acesteia către cumpărător pentru livrările efectuate. (6) În cazul în care comerciantul nu îndeplinea condițiile prevăzute la alin.(3), iar vânzătorul a emis factura fiscală pe care a înscris mențiunea „taxare inversă”, acesta va anula factura fiscală respectivă și va emite o nouă factură fiscală pe care va înscrie TVA aferentă livrării efectuate.”	<i>acesta își pierde dreptul de deducere pentru achiziția respectivă. Vânzătorul, la solicitarea cumpărătorului, va emite facturi fiscale corectate, în vederea aplicării taxării inverse, respectiv a regularizării taxei pe valoarea adăugată și restituirii acesteia către cumpărător pentru livrările efectuate.</i> <i>(6) În cazul în care comerciantul nu îndeplinea condițiile prevăzute la alin.(3), iar vânzătorul a emis factura fiscală pe care a înscris mențiunea „taxare inversă”, acesta va anula factura fiscală respectivă și va emite o nouă factură fiscală pe care va înscrie TVA aferentă livrării efectuate.;</i>
Articolul 103. Scutirea de T.V.A. (1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere: [...] 18) energia electrică importată și livrată către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice și energia electrică importată de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, importul energiei electrice de echilibrare, cu excepția serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;	La articolul 103 alineatul (1) punctul 18) se abrogă.	Articolul 103. Scutirea de T.V.A. (1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere: [...] 18) energia electrică importată și livrată către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice și energia electrică importată de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, importul energiei electrice de echilibrare, cu excepția serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;
Articolul 104. Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere: a) mărfurile, serviciile pentru export și toate tipurile de transporturi internaționale de mărfuri (inclusiv de expediție) și pasageri, serviciile de transport internațional al gazelor naturale, precum și serviciile operatorului aerodrom (aeroport), de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internațional, de	Articolul 104 se completează cu litera b¹⁾ cu următorul cuprins: „b¹⁾ importul de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale ori importul de gaze naturale introduse de pe o navă care transportă gaze lichefiate într-o rețea de gaze naturale, importul de energie electrică, importul de energie	Articolul 104 Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere: a) mărfurile, serviciile pentru export și toate tipurile de transporturi internaționale de mărfuri (inclusiv de expediție) și pasageri, serviciile de transport internațional al gazelor naturale, precum și serviciile operatorului aerodrom (aeroport), de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internațional, de deservire la sol a aeronavelor, inclusiv de livrare a combustibilului și a mărfurilor la bordul aeronavei, de

deservire la sol a aeronavelor, inclusiv de livrare a combustibilului și a mărfurilor la bordul aeronavei, de securitate aeronautică, de căutare-salvare și de navigație aeriană, aferente aeronavelor în trafic internațional, combustibilul destinat aprovizionării în Portul Internațional Liber Giurgiulești a navelor maritime implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri, indiferent de naționalitatea navei sau de pavilionul acesteia; b) energia electrică, energia termică, apa caldă, alimentarea cu apă și canalizarea pentru bunurile cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea; [...]	termică ori energie utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice sau de răcire;”	securitate aeronautică, de căutare-salvare și de navigație aeriană, aferente aeronavelor în trafic internațional, combustibilul destinat aprovizionării în Portul Internațional Liber Giurgiulești a navelor maritime implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri, indiferent de naționalitatea navei sau de pavilionul acesteia; b) energia electrică, energia termică, apa caldă, alimentarea cu apă și canalizarea pentru bunurile cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea; b¹) <i>importul de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale ori importul de gaze naturale introduse de pe o navă care transportă gaze lichefiate într-o rețea de gaze naturale, importul de energie electrică, importul de energie termică ori energie utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice sau de răcire;</i>
Articolul 110 (4) Locul livrării energiei electrice, a celei termice și a gazului se consideră locul primirii lor.	6. La Articolul 110 alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul livrării de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale situate pe teritoriul Republicii Moldova, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau a energiei utilizate pentru răcire prin intermediul rețelelor termice, al rețelelor de răcire către un comerciant subiect impozabil, locul livrării se consideră a fi locul în care acel comerciant subiect impozabil își are sediul pentru care se livrează bunurile ori, în absența unui astfel de sediu, locul în care acesta are domiciliul stabil sau reședința sa obișnuită. Comerciantul subiect impozabil reprezintă subiectul impozabil a cărui activitate principală, în ceea ce privește cumpărările de gaze naturale, de energie electrică, de energie termică sau de energie utilizată pentru răcire, o reprezintă revânzarea bunurilor respective și al cărui consum propriu de astfel de bunuri este neglijabil”; se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) În cazul livrării de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale situate pe teritoriul Republicii Moldova, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau a energiei utilizate pentru răcire prin intermediul rețelelor termice, al rețelelor de răcire, în situația în care unei astfel de livrări nu i se aplică alineatul (4), locul livrării reprezintă locul în care cumpărătorul utilizează și consumă efectiv bunurile. Atunci când	6. Articolul 110. <i>(4) În cazul livrării de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale situate pe teritoriul Republicii Moldova, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau a energiei utilizate pentru răcire prin intermediul rețelelor termice, al rețelelor de răcire către un comerciant subiect impozabil, locul livrării se consideră a fi locul în care acel comerciant subiect impozabil își are sediul pentru care se livrează bunurile ori, în absența unui astfel de sediu, locul în care acesta are domiciliul stabil sau reședința sa obișnuită. Comerciantul subiect impozabil reprezintă subiectul impozabil a cărui activitate principală, în ceea ce privește cumpărările de gaze naturale, de energie electrică, de energie termică sau de energie utilizată pentru răcire, o reprezintă revânzarea bunurilor respective și al cărui consum propriu de astfel de bunuri este neglijabil.</i> <i>(5) În cazul livrării de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale situate pe teritoriul Republicii Moldova, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau a energiei utilizate pentru răcire prin intermediul rețelelor termice, al rețelelor de răcire, în situația în care unei astfel de livrări nu i se aplică alineatul (4), locul livrării reprezintă locul în care cumpărătorul utilizează și consumă efectiv bunurile. Atunci când cumpărătorul nu consumă efectiv gazele naturale,</i>

	cumpărătorul nu consumă efectiv gazele naturale, energia electrică, energia termică sau energia utilizată pentru răcire ori le consumă doar parțial, se consideră că bunurile în cauză neconsumate au fost utilizate și consumate în locul în care cumpărătorul își are sediul pentru care se livrează bunurile respective. În absența unui astfel de sediu, se consideră că acesta a utilizat și a consumat bunurile respective în locul în care își are domiciliul sau reședința obișnuită.”;	<i>energia electrică, energia termică sau energia utilizată pentru răcire ori le consumă doar parțial, se consideră că bunurile în cauză neconsumate au fost utilizate și consumate în locul în care cumpărătorul își are sediul pentru care se livrează bunurile respective. În absența unui astfel de sediu, se consideră că acesta a utilizat și a consumat bunurile respective în locul în care își are domiciliul sau reședința obișnuită.;</i>
Articolul 111 (1) Locul livrării serviciilor se consideră: a) locul aflării bunurilor imobiliare – pentru serviciile prestate de experți și agenți imobiliari, lucrările de construcție aferente bunurilor imobiliare, serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalou, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, serviciile de acordare a drepturilor de utilizare a bunurilor imobiliare și serviciile de pregătire și coordonare a lucrărilor de construcție, care includ serviciile prestate de arhitecți și de societățile care asigură supravegherea pe șantier; [...]	La articolul 111 , alineatul (1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) locul unde beneficiarul este stabilit sau își are domiciliul stabil ori reședința obișnuită, în cazul serviciilor constând în acordarea accesului la rețele de gaze naturale, la rețelele electrice ori la rețelele termice sau la rețelele de răcire, transportul și distribuția prin intermediul rețelelor respective, precum și alte prestări de servicii legate direct de acestea și în cazul serviciilor constând în rezervare de capacitate de producere a energiei electrice;”	Articolul 111 (1) Locul livrării serviciilor se consideră: a) locul aflării bunurilor imobiliare – pentru serviciile prestate de experți și agenți imobiliari, lucrările de construcție aferente bunurilor imobiliare, serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalou, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, serviciile de acordare a drepturilor de utilizare a bunurilor imobiliare și serviciile de pregătire și coordonare a lucrărilor de construcție, care includ serviciile prestate de arhitecți și de societățile care asigură supravegherea pe șantier; [...] <i>g) locul unde beneficiarul este stabilit sau își are domiciliul stabil ori reședința obișnuită, în cazul serviciilor constând în acordarea accesului la rețele de gaze naturale, la rețelele electrice ori la rețelele termice sau la rețelele de răcire, transportul și distribuția prin intermediul rețelelor respective, precum și alte prestări de servicii legate direct de acestea și în cazul serviciilor constând în rezervare de capacitate de producere a energiei electrice;</i>
Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil [...]	Articolul 112 se completează cu alineatul (4 ¹) cu următorul cuprins: (4 ¹) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova și care este beneficiarul mărfurilor, conform art. 110 alin. (4) și (5), este obligat să se înregistreze ca contribuabil al TVA înainte de a efectua procurările respective.”	Articolul 112 [...] (4 ¹) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova și care este beneficiarul mărfurilor, conform art. 110 alin. (4) și (5), este obligat să se înregistreze ca contribuabil al TVA înainte de a efectua procurările respective.”

Articolul 115. Declararea T.V.A. și achitarea ei [...]	Articolul 115 se completează cu alineatul (1³) cu următorul cuprins: „(1³) Fiecare subiect impozabil care nu este înregistrat contribuabil al TVA care procură mărfuri menționate la art. 101 alineatul (1¹), este obligat să prezinte declarația privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală în care au avut loc procurările respective.”	Articolul 115 [...] <i>(1³) Fiecare subiect impozabil care nu este înregistrat contribuabil al TVA care procură mărfuri menționate la art. 101 alineatul (1¹), este obligat să prezinte declarația privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală în care au avut loc procurările respective.</i>
Articolul 117. Factura fiscală [...] (2) Factura fiscală trebuie să includă următoarele informații: 1) numărul curent al facturii/facturii fiscale; 2) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al furnizorului; 3) data eliberării facturii/facturii fiscale; 4) data livrării, dacă ea nu corespunde cu data eliberării facturii/facturii fiscale; 5) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al cumpărătorului; 6) tipul livrării; 7) pentru fiecare tip de livrare de mărfuri, servicii: a) cantitatea mărfii; - a1) prețul de achiziție/livrare și mărimea adaosului comercial cumulativ – în cazul livrării mărfurilor social importante; b) prețul unui articol de marfă fără T.V.A.; c) cota T.V.A.; e) suma totală a livrării de mărfuri, servicii, care urmează a fi achitată; f) suma totală a T.V.A.	La articolul 117, alineatul (2), punctul 7) se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) În cazul în care se aplică mecanismul de taxare inversă, mențiunea „taxare inversă”;	Articolul 117. Factura fiscală [...] (2) Factura fiscală trebuie să includă următoarele informații: 1) numărul curent al facturii/facturii fiscale; 2) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al furnizorului; 3) data eliberării facturii/facturii fiscale; 4) data livrării, dacă ea nu corespunde cu data eliberării facturii/facturii fiscale; 5) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al cumpărătorului; 6) tipul livrării; 7) pentru fiecare tip de livrare de mărfuri, servicii: a) cantitatea mărfii; - a1) prețul de achiziție/livrare și mărimea adaosului comercial cumulativ – în cazul livrării mărfurilor social importante; b) prețul unui articol de marfă fără T.V.A.; c) cota T.V.A.; e) suma totală a livrării de mărfuri, servicii, care urmează a fi achitată; f) suma totală a T.V.A. g) În cazul în care se aplică mecanismul de taxare inversă, mențiunea „taxare inversă”;

Articolul 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale [...] (2³) La livrarea energiei electrice către operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, producătorul, în baza informației prezentate de furnizorii energiei electrice, eliberează factura fiscală cu divizarea volumului de energie electrică în funcție de cota T.V.A. aplicată.	La articolul 117¹ alineatul (2³) se abrogă	Articolul 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale [...] (2³) La livrarea energiei electrice către operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, producătorul, în baza informației prezentate de furnizorii energiei electrice, eliberează factura fiscală cu divizarea volumului de energie electrică în funcție de cota T.V.A. aplicată.
Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal		
Articolul 4. Dispoziții finale și tranzitorii (1) Relațiile fiscale apărute până la intrarea în vigoare a Titlului III al Codului fiscal se reglementează conform Legii nr.264-XIII din 8 noiembrie 1994 privind taxa pe valoarea adăugată și conform altor acte normative în vigoare la momentul apariției acestor relații. [...]	Articolul 4 se completează cu alineatele (20⁹), (20¹⁰) și (20¹¹)cu următorul cuprins: „(20⁹) Comerciantului de gaze naturale în sensul art.101⁷ din Codul fiscal nr.1163/1997, care pentru perioada fiscală decembrie 2025, înregistrează TVA spre deducere în perioada ulterioară mai mult de 10 milioane de lei, are dreptul de a solicita restituirea acestuia eșalonat în mărime de maxim 25% din suma TVA dedusă pentru perioada fiscală decembrie 2025, conform prevederilor Codului fiscal nr. 1163/1997. Restituirea TVA se efectuează în modul stabilit de Guvern. (20¹⁰) Prevederile art.93 pct.22) și pct.23), art.101 alin.(1¹), alin.(1²) alin.(5¹), art.(101⁷) din Codul fiscal și art.4 alin. (20¹⁰), (20²¹) și (20²²) se aplică exclusiv operațiunilor în raport cu care se aplică taxarea inversă la livrarea anumitor produse energetice, precum și în raport cu operațiunile de procurare/vânzare a energiei electrice de echilibrare. (20¹¹) În aplicarea prevederilor privind taxarea inversă la livrarea anumitor produse energetice, orice termen, noțiune sau interpretare se va realiza în conformitate cu	Articolul 4. Dispoziții finale și tranzitorii (1) Relațiile fiscale apărute până la intrarea în vigoare a Titlului III al Codului fiscal se reglementează conform Legii nr.264-XIII din 8 noiembrie 1994 privind taxa pe valoarea adăugată și conform altor acte normative în vigoare la momentul apariției acestor relații. [...] (20⁹) Comerciantului de gaze naturale în sensul art.101⁷ din Codul fiscal nr.1163/1997, care pentru perioada fiscală decembrie 2025, înregistrează TVA spre deducere în perioada ulterioară mai mult de 10 milioane de lei, are dreptul de a solicita restituirea acestuia eșalonat în mărime de maxim 25% din suma TVA dedusă pentru perioada fiscală decembrie 2025, conform prevederilor Codului fiscal nr. 1163/1997. Restituirea TVA se efectuează în modul stabilit de Guvern. (20¹⁰) Prevederile art.93 pct.22) și pct.23), art.101 alin.(1¹), alin.(1²) alin.(5¹), art.(101⁷) din Codul fiscal și art.4 alin. (20¹⁰), (20²¹) și (20²²) se aplică exclusiv operațiunilor în raport cu care se aplică taxarea inversă la livrarea anumitor produse energetice, precum și în raport cu operațiunile de procurare/vânzare a energiei electrice de echilibrare.

	sensul și scopul Directivei 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată.”	(20¹¹) În aplicarea prevederilor privind taxarea inversă la livrarea anumitor produse energetice, orice termen, noțiune sau interpretare se va realiza în conformitate cu sensul și scopul Directivei 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată.
--	---	---

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Data aplicării

semnăturii electronice nr. 15/3-03/93/524

Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a
proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (Codului fiscal nr.1163/1997 și a Legii nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal)
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Finanțelor
3.	Justificarea depunerii cererii	Elaborarea proiectului este necesar ca urmare a modificărilor operate la Legea cu privire la energia electrică nr.107/2016 și Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, prin care s-au transpus parțial unele prevederi din actele UE. Astfel, este necesar ajustarea cadrului fiscal în domeniul TVA aplicabil operațiunilor cu energie electrică și gaze naturale, prin transpunerea unor prevederi din Directiva nr112/2006 privind sistemul comun al TVA.
4	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale).	H.G nr.829/2023-Planul Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, Capitolul 16.
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Energiei; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	5 zile lucrătoare.
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Margine Alexandru, șef Direcția analitică și armonizarea politicilor, Direcția generală politici fiscale și vamale, tel. 022 26 28 43.
8.	Anexe	Proiectul de lege, Nota de fundamentare și tabelul comparativ și tabelul de concordanță.
9.	Data și ora depunerii cererii	Conform semnăturii electronice.
10.	Semnătura	Conform semnăturii electronice.

Ministru

Victoria BELOUS